

Голові спеціалізованої вченої ради
захисту дисертації на здобуття доктора філософії
доктору наук з державного управління,
професору Маріупольського державного
університету
Андрію СТОЙЦІ

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора наук з державного управління, професора Орлової Наталії Сергіївни на дисертацію Чернецького Сергія Сергійовича на тему «Інформаційно-комунікаційне забезпечення сталого демократичного врядування в Україні», подану до захисту в разову спеціалізовану вчену раду ДФ 12.093.005 Маріупольського державного університету на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність теми дисертації

Тема дисертаційного дослідження є актуальною та представляє значний науковий і практичний інтерес, тому що сучасні тенденції інформаційно-комунікаційних трансформацій змушують формувати нові ефективні механізми електронного урядування. У кожній країні склалися свої унікальні обставини розвитку цифровізації та різні можливості механізмів публічного управління, існують свої пріоритети та стратегії, які доцільно дослідити. Модернізація державного управління, включення транскордонну мобільність, цифрова взаємодія між громадянами, бізнесом та урядом, європейська інтеграція – це чинники, які впливають на розвиток інформаційно-комунікаційного забезпечення сталого демократичного врядування в Україні. Тому, трансформації у публічних механізмах неминучі, особливо у воєнні часи та часи відновлення України, що і обумовлює актуальність наведеного дослідження.

Зв'язок дисертаційного дослідження із науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження проводилось в межах виконання наукової теми «Публічне управління для сталого територіально розвитку» (номер

державної реєстрації 0118U001700, 2018-2024 рр.) Маріупольського державного університету (м. Київ) Міністерства освіти і науки України, де дисертантом запропоновано методичне забезпечення комунікаційної стратегії центрального органу виконавчої влади та організаційне забезпечення демократичного врядування в Україні в умовах сталого розвитку.

**Ступінь обґрунтованості та достовірність наукових положень,
висновків і наукових рекомендацій, сформульованих у дисертації**

Аналіз змісту дисертаційної роботи і наукових публікацій Чернецького Сергія Сергійовича дають змогу зробити висновок про те, що основні наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертації, відповідають темі дослідження, простежується належний ступінь обґрунтованості наукових положень.

Поставлена автором мета дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних засад і розробці практичних пропозицій щодо розвитку процесу інформаційно-комунікаційного забезпечення сталого демократичного врядування в умовах цифрових перетворень для ефективної реалізації реформи публічного управління в Україні. Автором використано низку загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, зокрема: формалізації, дедукції, індукції, порівняння, моделювання, синтезу, системного аналізу, узагальнення тощо. Обґрунтовано, що вирішення окремих завдань дисертаційного дослідження забезпечувалося шляхом застосування окремих наукових методів.

Вивчення в комплексі ступеню обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірності і новизни дозволяють зробити висновок щодо успішності виконання поставленого наукового завдання та належного рівня оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків, підготовлена на високому науково-теоретичному рівні, узагальнює багатий теоретичний і практичний матеріал.

Перший розділ присвячено основним принципам розвитку сталого демократичного врядування в Україні, визначенню особливостей формування механізмів демократичного е-урядування в Україні, а також організаційно-правових засад демократичного врядування в умовах інформаційної відкритості. Автору вдалося систематизувати концептуальні засади демократичного врядування України на основі визначення його рис (участь, верховенство закону, прозорість, відповідальність, консенсусна орієнтованість, справедливість, ефективність та результативність, підзвітність, стратегічне бачення), принципів (врядування через згоду, верховенства права та закону, розподілу влади, справедливості, системності, доступності, прозорості, саморегуляції, участь населення,

субсидіарності, універсальності, цифровий за замовчуванням, одноразове введення інформації, сумісність за замовчуванням) для реалізації державної стратегії щодо розвитку сталого демократичного врядування в умовах цифрових трансформацій.

Другий розділ присвячений аналізу стану розвитку демократичного врядування в Україні для визначення тенденцій розвитку цифрових механізмів державного управління. Особливої уваги заслуговує науково-методичний підхід до оцінки ефективності інформаційно-комунікаційного забезпечення центральних органів виконавчої влади України на основі матричного аналізу за визначеними показниками, який визначає можливості та перспективи інформаційно-комунікаційного забезпечення на рівні установи.

Третій розділ визначає шляхи розвитку інформаційної політики на основі стратегічних комунікацій в органах публічного управління для формування стратегічних цілей ефективних комунікацій. Автором вдало розроблено комунікаційну стратегію центрального органу виконавчої влади (Міністерства Юстиції України) для побудови злагодженої, чіткої та дієвої системи зовнішньої та внутрішньої комунікації між урядом та суспільством.

Одержані наукові результати характеризуються аргументованістю і достовірністю, що підтверджується повнотою аналізу достатнього масиву спеціальної літератури, першоджерел за темою дослідження. Відтак, важливим аспектом дисертаційного дослідження є надання рекомендацій із обґрунтування органам державної влади, а саме: Міністерству юстиції України та Державній екологічній інспекції України. Широка джерельна база роботи (221 джерело), аналіз великої кількості нормативних вітчизняних та зарубіжних документів свідчать про наукову ерудицію та компетентність дисертанта.

Викладене вище свідчить про обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Висновки відповідають поставленим завданням, рекомендації доведені до рівня їх можливого використання в практичній діяльності.

Практичне значення одержаних результатів

Практичне значення одержаних у дисертаційній роботі результатів полягає в тому, що узагальнення, висновки та пропозиції зроблено з урахуванням основних теоретичних підходів щодо розвитку процесу інформаційно-комунікаційного забезпечення сталого демократичного врядування в умовах цифрових трансформацій України. У навчальному процесі результати дослідження можуть стати частиною відповідних підручників, посібників, навчальних матеріалів тощо. Висновки, практичні пропозиції та рекомендації можуть бути використані безпосередньо у

практичній діяльності органів державного управління - у діяльності Міністерства юстиції України та Державної екологічної інспекції України.

Оцінка ідентичності анотації та основних положень дисертації

Аналіз змісту анотації та основних положень тексту дисертаційного дослідження Чернецького Сергія Сергійовича свідчить про їхню повну ідентичність в частині формулювання теми, об'єкту, предмету, завдань, положень, новизни, висновків до розділів, загальних висновків. Загалом зміст анотації відтворює інформацію про методологію дослідження, способи аргументації положень, основні ідеї тексту. Дисертація відповідає вимогам, встановленим постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 року.

Дисертаційна робота Чернецького С.С. перевірена на унікальність тексту за допомогою он-лайн сервісу пошуку плагіату "Unicheck", що не виявило порушень академічної доброчесності.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Позитивно оцінюючи отримані результати дисертаційного дослідження Чернецького С.С., підкреслюючи їх наукову та практичну цінність, водночас варто визначити дискусійні положення та окремі рекомендації, а саме:

1. У розділі 1 (пп. 1.1. та 1.2.) автором визначено теоретичні підходи до формування принципів демократичного врядування, принципи демократичного врядування та принципи демократичного врядування в умовах цифрових трансформацій. Було б доречним чітко окреслити ті принципи, які автор заклав у формування механізму розвитку е-урядування в Україні і чому?

2. Також, було б доцільно у розділі 1(п.1.2.) детальніше розкрити сутність проєктів цифрової трансформації в Україні в різних галузях та сферах діяльності.

3. Бажано було б у другому розділі додати за якими ключовими напрямами демократичного врядування в Україні вже немає фінансування, та що змінилося у цьому напрямку за рік війни (с.86-91).

4. Комунікаційна стратегія Міністерства юстиції України на 2022-2024 рр.(рис. 3.5.) містить дуже велику кількість процесних заходів. Було б доречним визначити конкретні завдання у реалізації 4-х функціональних цілей, які визначив автор.

5. У пп. 3.3. Напрями удосконалення процесів інформаційно-комунікаційного забезпечення діяльності органів публічної влади в Україні - варто було б автору зосередити свою увагу також на розвитку цифрових компетентностей державних службовців.

Водночас зазначені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки виконаного дисертаційного дослідження. В межах визначених

завдань дисертація є цілісним, ґрунтовним, завершеним дослідженням актуальної теоретичної та практичної проблеми публічного управління.

Загальний висновок та оцінка дисертації

Дисертаційна робота Чернецького Сергія Сергійовича на тему «Інформаційно-комунікаційне забезпечення сталого демократичного врядування в Україні» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, виконаним на достатньому науково-теоретичному рівні. У дослідженні розв'язано важливу науково-прикладну проблему, що містить науково-практичні рекомендації щодо розвитку процесу інформаційно-комунікаційного забезпечення сталого демократичного врядування в умовах цифрових трансформацій України.

Теоретичні висновки та практичні рекомендації, викладені в дисертації, носять достовірний характер, аргументовані й можуть бути предметом захисту. Висновки до розділів та загальні висновки мають єдину логіку викладення та змістовно становлять єдине ціле. Практична цінність дисертації підтверджується довідками про впровадження результатів дослідження у діяльність органів публічного управління та освітнього закладу.

Вищезазначене дозволяє зробити загальний висновок про те, що дисертаційна робота Чернецького Сергія Сергійовича на тему «Інформаційно-комунікаційне забезпечення сталого демократичного врядування в Україні» відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, і може бути рекомендованою до захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент,
доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри державного управління,
публічного адміністрування та економічної
політики Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця

Наталія ОРЛОВА

12 грудня 2023 року

Підпис проф. Н. С. Орлової засвідчує:

Ученій секретарі
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

